Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 5 1 5 3 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

FILOZOFIJA

Izpitna pola 1

Sobota, 11. junij 2005 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. **Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, in nečitljive naloge se točkujejo z nič (0) točkami.** Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2005

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg vsaj 600 besed. Bodite pozorni zlasti na analizo ključnih ***pojmov*** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) in na ***razlago*** stališč, ki jih boste v svojem premisleku predstavili. Pri razlagi in ***utemeljevanju*** uporabite konkretne ***primere***, saj je izpeljava tako laže razumljiva, oprite pa se seveda tudi na ***filozofske perspektive***, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju predstavite vsaj ***dva*** pogleda na dani problem.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Materija je le pojav, duh pa je bistvo.
2. Razpravljajte o trditvi: Če svoboda ne obstaja, svet nima smisla.
3. Razpravljajte o trditvi: Vse se nenehno giblje in spreminja, nič ni stalnega in nespremenljivega.

VPRAŠANJE SPOZNANJA

4. Razpravljajte o trditvi: Mnenje ne pozna dvoma, vednost pa je proizvod dvoma.
5. Razpravljajte o trditvi: Dvom ni povezan samo s filozofijo, temveč tudi z znanostjo.
6. Razpravljajte o trditvi: Spoznanje lahko utemeljimo le, če se opiramo na razum.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Vrlina je tisto, kar družba določi za vrlino.
8. Razpravljajte o trditvi: Cilj moralnega delovanja ne more biti ne naša ne tuja sreča.
9. Razpravljajte o trditvi: Užitek ne more biti najvišje dobro.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Če oblast ne bi bila omejena, bi bili posamezniki v državi popolnoma nemočni.
11. Razpravljajte o trditvi: Edino v demokraciji je cilj države skupno dobro.
12. Razpravljajte o trditvi: Država, ki si prizadeva za pravičnost, mora omejevati svobodo posameznika.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Ne družba, le Bog lahko določi, kaj je prav in kaj narobe.
14. Razpravljajte o trditvi: Če iz sveta ne moremo sklepati o lastnostih Boga, potem o Bogu ne moremo vedeti ničesar.
15. Razpravljajte o trditvi: Vera, ki bi se preveč opirala na razum, ne bi bila več vera.

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN